

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2025 / Ocak Ayı Türk Dünyası Gündemi

 turkmer.sakarya.edu.tr

Azerbaycan-Macaristan-Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti-Kazakistan-Özbekistan-Türkmenistan-
Kırgızistan-Türk Devletleri Teşkilatı

Azerbaycan Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Ermenistan Ordusu Azerbaycan Mevzilerine Ateş Açtı

Azerbaycan Savunma Bakanlığı, Gorus ilinin Dığ yerleşimindeki Ermenistan mevzilerinden 6 Ocak tarihinde yerel saatle 14.10 sularında Laçın ilinin Zabuh istikametindeki Azerbaycan mevzilerine ateş açıldığı duyuruldu.

Son günlerde Ermenistan ordusunun, Azerbaycan mevzilerine birkaç kez daha ateş açtığı açıklamada belirtildi.

İran'daki Azerbaycan Büyükelçiliği Saldırganı Hakkında Verilen İdam Kararı Onandı

22 Ocak'ta Tahran'da basın açıklaması düzenleyen Yargı Erki Sözcüsü Asgar Cihangir, Azerbaycan Büyükelçiliği'ne 27 Ocak 2023 tarihinde yapılan saldırının faili hakkında verilen idam kararının onandığını duyurdu.

Cihangir, "Mahkemenin kararının ardından Azerbaycan Büyükelçiliğine saldıran şahsın dosyası Yargıtay tarafından onandı ve adı geçen şahsa kısas (idam) cezası verildi." dedi.

Kararın infaz için ceza mahkemesine gönderildiğini aktaran Cihangir, saldırının kurbanının ailesinin onayıyla saldırgan hakkındaki cezanın infaz edileceğini belirtti.

Saldırganın kimliği hakkında bilgi verilmedi.

Kazakistan: Düşen Azerbaycan Yolcu Uçığına İlişkin Ön Sonuçlar Şubat Ayında Açıklanacak

Kazakistan Başbakan Yardımcısı Kanat Bozumbayev 24 Ocak'ta yaptığı açıklamada Aktau kenti yakınlarında düşen Azerbaycan Hava Yollarına (AZAL) ait uçağına ilişkin yürütölen soruşturmaının ön sonuçlarının Şubat ayında açıklanacağını bildirdi.

Bozumbayev, yaptığı açıklamada, uçağın iki kara kutusunun deşifre edildiğini ve kara kutulardan elde edilen verilerin kopyasının hem Azerbaycan hem de Rusya'da olduğunu bildirdi.

Azerbaycan'da Yerel Seçimler Gerçekleştirildi

29 Ocak'ta Azerbaycan'da düzenlenen yerel seçimlerde 685 belediyede 8.071 meclis üyesi seçilmek üzere 16.092 aday yarıştı. 5.961.000 kayıtlı seçmenin oy kullandığı seçimde henüz resmi sonuçlar açıklanmadı.

Azerbaycan'da "Milli Matem" Günü

20 Ocak 2025'te, Azerbaycan'da "Kara Ocak" olarak bilinen 20 Ocak 1990 katliamının 35. yıldönümü nedeniyle anma törenleri düzenlendi. Başkent Bakü'deki Şehitler Hıyabanı'nda gerçekleştirilen törene Cumhurbaşkanı İlham Aliyev de katıldı ve Ebedi Ateş Anıtı'na çelenk bıraktı.

20 Ocak Katliamı nedir?

Kanlı Ocak (Qanlı Yanvar) veya Kara Ocak olarak bilinmektedir. 19-20 Ocak 1990 tarihlerinde Sovyetler Birliği'nin Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de bağımsızlık yanlısı hareketleri bastırmak amacıyla gerçekleştirdiği askeri müdahale sonucu meydana gelen katliamdır. Sovyet ordusunun ağır silahlarla gerçekleştirdiği saldırılar sonucunda en az 147 sivil hayatını kaybetmiş, yüzlerce kişi yaralanmış ve çok sayıda insan tutuklanmıştır. Bu olay, Azerbaycan halkının Sovyet yönetimine karşı direncini artırarak bağımsızlık sürecini hızlandırmış ve 18 Ekim 1991'de Azerbaycan'ın bağımsızlığını ilan etmesine zemin hazırlamıştır. Kanlı Ocak, Azerbaycan tarihinde ulusal kimliğin ve bağımsızlık bilincinin şekillenmesinde kritik bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir.

Kazakistan Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

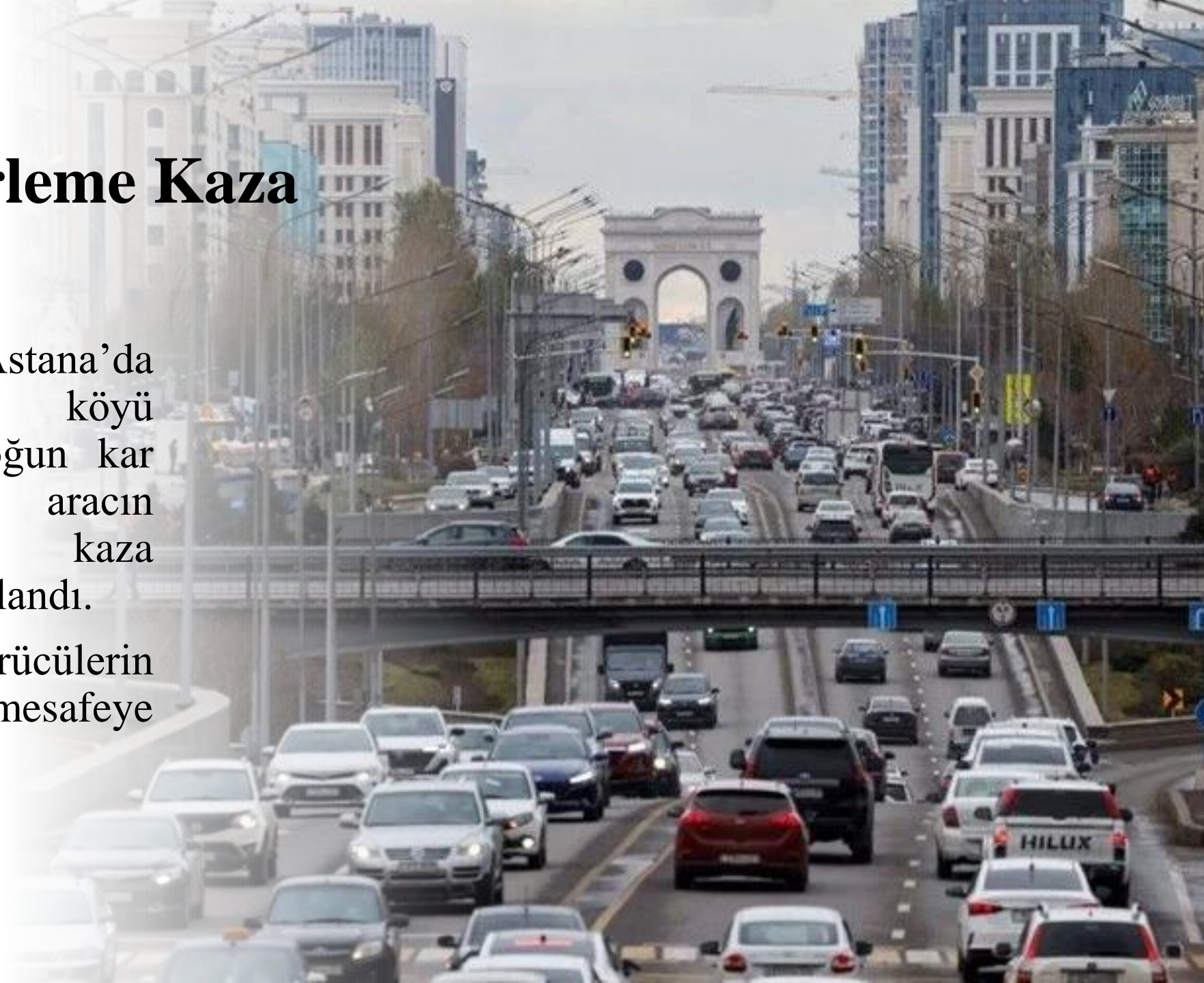
Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

95 Araçlık Zincirleme Kaza

3 Ocak tarihinde Astana'da bulunan Janatalap köyü yakınlarında yaşanan yoğun kar fırtınası nedeniyle 95 aracın karıştığı zincirleme kaza gerçekleşti ve 11 kişi yaralandı.

Kazanın nedeni olarak sürücülerin hız sınırına ve gereken mesafeye uymadıkları tespit edildi.

Kazakistan ve Rusya Arasında Tarımda İş Birliği

Kazakistan ve Rusya 22 Ocak tarihinde tarımsal sanayi kompleksi alanında bir iş birliği anlaşması imzaladı.

Bu anlaşmaya göre; iki ülke arasında tarım alanında bilimsel ve teknolojik iş birliği gerçekleştirilecek ve ortak tarımsal biyoteknoparkın yapımı için proje örnekleri hazırlanmaya başlanacak.

Kazakistan'da 700 Milyar Dolarlık Petrol Rezervi İddiası

---

25 Ocak tarihinde yayınlanan habere göre; Kazakistan'da 700 milyar dolarlık petrol rezervi keşfedildiğine dair iddialar sosyal medyada büyük bir sansasyon yarattı fakat bu konuyla alakalı resmi bir açıklama gerçekleştirilmediği için bilgilerin doğruluğu teyit edilemedi.

İlerleyen günlerde ise bu konuya ilişkin açıklamaların yapılması beklenmektedir.

Kazakistan'da Petrol Üretiminde Rekor

27 Ocak tarihinde, Kazakistan günlük 278 bin 700 ton petrol üretimiyle dünya çapında rekor kırdı. 2024 yılındaki rakam 251 bin 900 ton iken bu yıl %10,5 oranında bir artış gerçekleştirdi.

Bu artıştaki ana neden; Tengizchevroil (TCO) Geleceğe Yönelik Büyüme Projesi'nin önemli aşamalarının tamamlanması ve Tengiz petrol sahasındaki Üçüncü Nesil Tesisi'nin (3GP) devreye alınması olarak bilinmektedir.

Kazakistan'da Yüzyıllar Öncesine Ait Eserler Bulundu

28 Ocak tarihinde yayınlanan habere göre; Kazakistan'ın Atrau eyaletinde son 2 yıldır yapılan arkeolojik kazı çalışmalarında yüzyıllar önce yaşayan Sarmatlar'a ait takılar, silahlar, seramik yapılar ve insan kalıntıları keşfedildi.

Sarmatlar: MÖ 6. yüzyıldan MS 4. yüzyıla kadar bölgede yaşayan atlı göçebe halk olarak bilinmektedir.

Kazakistan ve Türkiye Arasında Askeri Anlaşma İmzalandı

Kazakistan ve Türkiye arasında 28 Ocak tarihinde “Çok Yönlü Askeri İş Birliği Anlaşması” imzalandı. Anlaşma askeri eğitim, teknoloji transferi, bilimsel araştırmalar ve barışı koruma hizmetlerini kapsamaktadır.

Anlaşmanın amacı geniş ölçüde ortak güvenlik şemsiyesi oluşturmaktır. Öne çıkan maddeler arasında ise; ortak askeri tatbikatlar ve eğitim programları, savunma sanayi alanında teknoloji paylaşımı ve Ar-Ge işbirliği, sınır güvenliği ve terörle mücadelede istihbarat koordinasyonu yer almaktadır.

Ocak Ayında İkili Görüşmeler

30 Ocak tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ile Rusya Başbakanı Mihail Mişustin Akorda'da bir araya geldi. Görüşmede; Avrasya Ekonomik Birliği kapsamındaki ilişkiler başta olmak üzere, ticaret, ekonomi ve yatırım alanlarında stratejik ortaklığın ilerletilmesine yönelik beklentiler ele alındı.

31 Ocak tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev ile Japonya Başbakanı'nın özel danışmanı resmi temaslarda bulundu. Tokayev: Japonya ile stratejik ortaklığın geliştirilmesine büyük önem verdiğini belirterek, iki ülkenin birbirinden uzak olmasına rağmen dostluklarının güçlü olduğuna dair vurguda bulundu.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

**Cumhurbaşkanı
Ersin Tatar,
Yenilenebilir Enerji
Teknolojilerinin
Önemine Dikkat
Çekti**

Ersin Tatar, 4 Ocak tarihinde Elektrik Mühendisleri Odası'nın düzenlediği yeni yıl etkinliğinde Haspalat Bölgesi'nde sınır kapısı açılmasının, Rum tarafı ile arasındaki ticari ve insani ilişkilere katkıda bulunacağını belirtti.

Türkiye'den kabloyla elektrik getirilmesi için öneride bulduklarını ifade eden Cumhurbaşkanı Tatar, Rum tarafının Türkiye üzerinden Avrupa Enterkonnekte sistemine dahil olabileceğini vurguladı.

“Denktaş ‘Devlet Kuran Son Türk’ ” İsimli Belgesel Hazırlandı

13 Ocak tarihinde yayınlanacak olan ölümünün 13. yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Raif Denktaş'ı anlatan belgesel yapıldı.

Denktaş'ın hem mücadele hem de müzakere yıllarında sergilediği kararlılıkla halkının kaderini değiştiren bir lider olduğu vurgulanan belgeselde, Cumhurbaşkanı Ersin Tatar başta olmak üzere pek çok bakan da yer aldı.

Cumhurbaşkanı Tatar, KKTC Türk Devletleri Teşkilatı Derneği Yönetimini Kabul Etti

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, 14 Ocak'ta Özgün Olguner başkanlığındaki KKTC Türk Devletleri Teşkilatı Derneği yönetimini kabul etti.

Türk dünyası ile ilişkileri güçlendirmek amacıyla yeni kurulan derneği kabul eden Tatar, Türk devletlerinin birlik içinde olmasının Türk dünyasına güç vereceğini ve Türk dünyasının kültür ve inanç birliğinin iletişim çağında gelişmesinin önemine vurgu yaptı.

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar: 27-28 Ocak Direnişisi Kıbrıs Türk Halkının Azınlık Olmadığını Dünyaya Gösterdi

Cumhurbaşkanı Tatar, Kıbrıs Türk halkının, 27-28 Ocak 1958 tarihinde İngiliz Sömürge Yönetimi'ne karşı direnişinin 67'nci yıl dönümü nedeniyle mesaj yayımladı.

27-28 Ocak Direnişinin, Kıbrıs Türk halkının azınlık olmadığını, Kıbrıs'ta iki ayrı halk olduğunu dünyaya gösterdiğini ifade eden Tatar, direnişin egemenliğin sağlanması mücadelesinde de önemli bir yer tuttuğunu ifade etti.

Başbakan Ünal Üstel: Hedef, Türk Dünyası İle İş Birliğini Geliştirmek

Türk Birliği Dayanışma Derneği öncülüğünde düzenlenen “Rauf Raif Denктаş ve Dr. Fazıl Küçük II. Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Sempozyumu” (31 Ocak, 2025) Türkiye ve Azerbaycan’dan gelen heyetlerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin (KKTC) ilk defa Türkiye dışında, üçüncü bir ülkede devlet protokolü ile karşılandığını ifade eden Üstel, Azerbaycan ile eğitim, turizm, ticaret ve her anlamda karşılıklı ilişki kurmaya başladıklarını da ifade etti.

Kırgız Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Kazakistan Ve Kırgızistan Ticaret Hacmini 2 Katına Çıkaracak

Kırgızistan Dışışleri Bakanı Ceenbek Kulubayev, 10-11 Ocak tarihinde Kazakistan'a gerçekleştirdiği resmî ziyaret kapsamında Kazakistan Dışışleri Bakanı Murat Nurtleu ile bir araya geldi. İki bakan yaptığı görüşmede, karşılıklı ticaret hacminin mevcut 1,5 milyar ABD dolarından 3 milyar ABD dolarına çıkartılması konusunda anlaştı.

VI. Dünya Göçebe Oyunları

16 Ocak tarihli habere göre, VI. Dünya Göçebe Oyunları'nın hazırlık ve düzenlenmesine ilişkin Düzenleme Komitesi'nin ilk toplantısı, Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Edil Baysalov Başkanlığında Cumhurbaşkanlığı İdaresi'nde gerçekleştirildi.

Bakanlar Kurulu'na göre etkinliğin 2026 yılının Eylül ayında Kırgızistan'da gerçekleştirilmesi planlanıyor.

Toplantıda, oyunların başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için öncelikli görevlerin belirlenmesi de dahil olmak üzere temel organizasyonel konular ele alındı.

Kırgız Belediye Başkanlarına Yönelik Eğitim Programı

21 Ocak tarihinde Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kuruluna bağlı Kamu Hizmeti ve Yerel Özyönetim Ajansı'nın basın servisi tarafından yapılan açıklamaya göre, Türkiye'de 10 belediye başkanına yönelik düzenlenen eğitim programı 26 Ocak'ta sona ermiştir.

Bu eğitim programı, Sadır Caparov ve Recep Tayyip Erdoğan arasında Bişkek'te varılan anlaşmalar çerçevesinde hayata geçirilmiştir. Program kapsamında, Kırgızistan Devlet Memurları ve Yerel Yönetimler Ajansı Müdürü Kudaybegen Bazarbayev ile Türkiye Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Yönetimi Ofisi Başkanı Salim Atay arasında iş birliği mutabakat zaptı imzalanmıştır.

Azerbaycan-Kırgızistan Kalkınma Fonu İki Projeye Finansman Onayı Verdi

31 Ocak tarihinde Azerbaycan-Kırgızistan Kalkınma Fonu'nun dördüncü toplantısı Bakü'de gerçekleştirildi.

Görüşmelerde, Kırgızistan ile Azerbaycan arasındaki ticari ve ekonomik iş birliğinin yeni bir seviyeye ulaştığı ve her alanda genişlemeye devam ettiği vurgulandı. İki ülke liderleri tarafından belirlenen stratejik hedeflerin, bu iş birliğinin önemli bir unsuru olduğu ifade edildi. Toplantıda Azerbaycan-Kırgızistan Kalkınma Fonu tarafından iki projeye finansman sağlanmasına onay verildi.

Macar Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Macaristan Suriye’de Bulunan Büyükelçiliğini Tekrardan Açacağını Duyurdu

6 Ocak’ta Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanı Péter Szijjártó, yaptığı açıklamada Suriye’nin başkenti Şam’da bulunan büyükelçiliğinin tekrardan açılacağını bildirdi.

Dışişleri Bakanı, Şam’daki Macaristan büyükelçisinin, Suriye’deki Hıristiyan topluluklarının son gelişmelere ilişkin deneyimlerini aktaran iki büyük Hıristiyan mezhebinin birimleriyle görüşen ilk ve tek Batılı diplomat olduğunu belirtti. Kilise liderleri “belirsiz olan bu zamanlarda Avrupa’nın yardımsever ruhuna” teşekkürlerini sundu.

Macaristan ve Sırbistan Enerji Alanındaki İş Birliğini Artıracak

15 Ocak'ta Péter Szijjártó, Sırbistan Enerji Bakanı Dubravka Đedović ile görüştü. Sırbistan'ın Macaristan için stratejik bir ortak olduğunu vurguladı. Szijjártó, iki ülkenin enerji iş birliğini güçlendirmek amacıyla elektrik şebekeleri arasında yeni bir bağlantı kurulması ve ilk ham petrol boru hattının inşasının hızlandırılması konusunda anlaşmaya vardıklarını belirtti.

18 Ocak'ta Macaristan Başbakanı Victor Orban Belgrad'da gitti. Sırbistan Devlet Başkanı Aleksandar Vucic ile enerji konusunda toplantı gerçekleştirdi. Liderler, Amerikan ambargoları ve Rus gazına ulaşamamanın doğurduğu sorunlara değindiler.

Türk İşçilerin Bir Gece Kulübüne Girmesi Yasaklandı

13 Ocak'ta Kaposvár'daki Park 74 adlı gece kulübü, güvenlik endişelerini gerekçe göstererek Türk misafir işçilerin kulübe girişini yasakladı. Karar, şehrin kalkınmasında etki sağlaması beklenen ve Türkler tarafından yapılan Şişecam fabrikasının açılışına hazırlandığı hassas bir döneme denk geldi.

Park 74 yaptığı açıklamada Türk misafir işçilerin kulübün diğer müşterilerini pek çok kez taciz ettiğini ve kavga çıkardıklarını belirtti.

Yerel polis güçleri belirtilen konularda resmi bir şikayet almadıklarını ve suçta bir artış olmadığını açıkladı.

Orban ve Tokayev Telefonla Görüştü

17 Ocak'ta Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Cömert Tokayev ve Orban, Kazakistan ve Macaristan arasındaki ilişkilerinin güncel konularını telefonla görüştü.

Görüşmenin ana konusu enerji, finans ve yatırım alanlarında üst düzeyde imzalanan anlaşmaların uygulanması oldu. İki lider ayrıca güncel uluslararası ve bölgesel siyasi gündem hakkında görüş alışverişinde bulundular. Uluslararası örgütler içindeki iş birliğine olan bağlılıklarını teyit ettiler.

Orban Batı Dünyası İçin Trump'ın Önemi Hakkında Konuştu

Orban 20 Ocak'ta Budapeşte'de bir konferansta konuşma yaptı. Washington'da "göç karşıtı, vatansever, barış yanlısı ve aile değerlerine önem veren yeni bir başkan" göreve başladı diyerek Trump'ın başlattığı "değişimin" önemine değindi. Bu değişimin Avrupa'da da büyük bir dönüşümü tetikleyeceğini söyledi. Orbán, Macaristan'ın altı aylık Avrupa Birliği (AB) dönem başkanlığının da yeni bir dönemin başlangıcı olduğunu savundu.

Amerika'daki yönetimin "uyanmaya" başladığını söyleyen Orbán, Donald Trump'ın ekonomi politikalarının Avrupa için de bir fırsat sunduğunu ifade etti. Konuşmasında Brüksel'in "sol-liberal, küreselci elit" yapısını da eleştirdi.

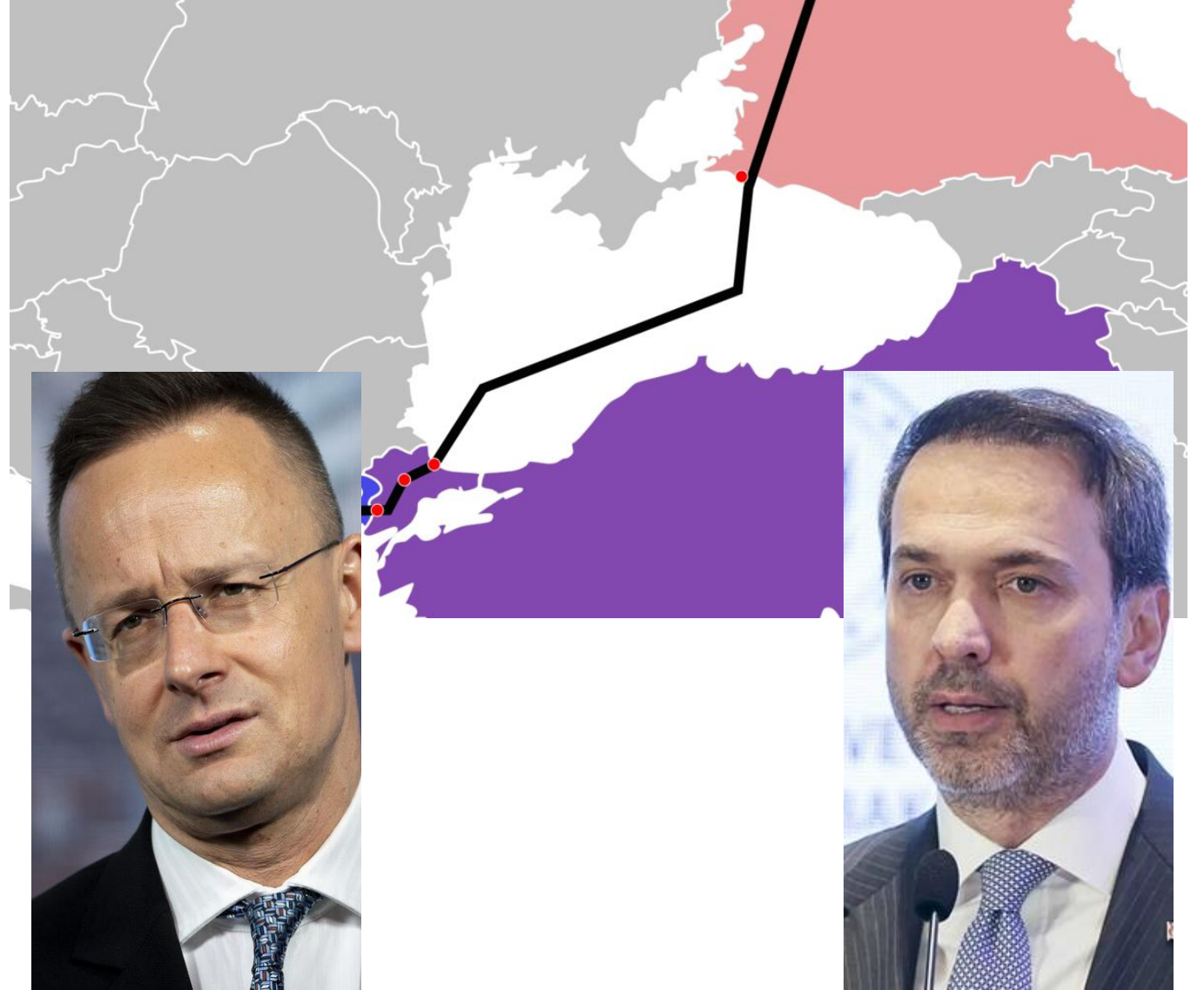

Dışişleri Bakanı Türk Akımı Boru Hattı Hakkında Konuştu

Péter Szijjártó, 26 Ocak'ta yaptığı açıklamada Türk Akımı olmadan AB ve Macaristan gaz tedarikinin güvenliğinin sağlanmasının imkansız olduğunu söyledi.

Türkiye Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar ile yaptığı telefon görüşmesinin ardından Szijjártó, boru hattına yönelik fiziksel, politik ve finansal saldırılardan iki bakanın da rahatsız olduğunu ve boru hattının her ne pahasına olursa olsun korunması gerektiğini söyledi.

Birleşik Arap Emirlikleri'ni İlk Defa Bir Macar Başbakan Ziyaret Etti

27 Ocak'ta Orbán, Birleşik Arap Emirlikleri'ne resmi ziyarette bulundu. Birleşik Arap Emirlikleri Başkanı, Abu Dabi Emiri Şeyh Muhammed bin Zayed El Nahyan ile görüştü. Bu ziyaret bir Macar başbakanının ilk kez Birleşik Arap Emirlikleri'ne resmi ziyarette bulunması olduğundan önem arz etti.

Ziyaret kapsamında Orbán, Emirliklerdeki şirketlerin yöneticileriyle enerji, finans, bilgi teknolojisi, telekomünikasyon ve savunma sanayi alanlarında faaliyet gösteren Macar şirketlerini temsil eden iş dünyası üyeleri de buluştu.

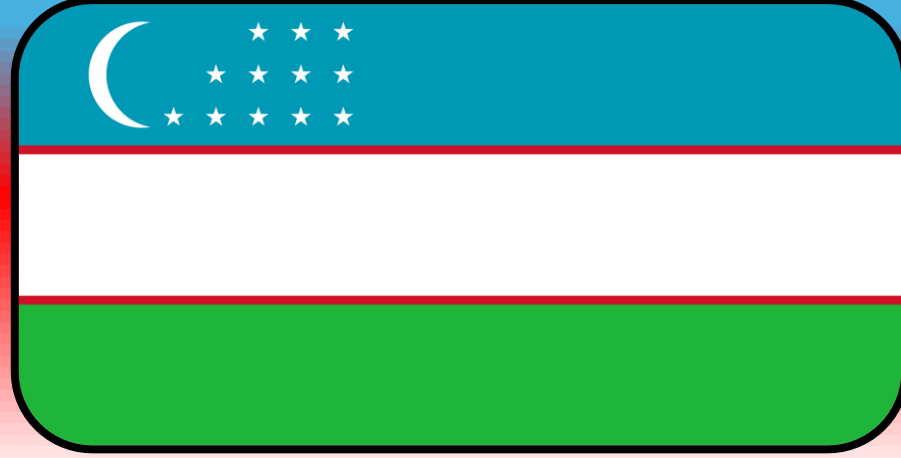
”Arka Sıralarla Veya Galeri Koltuklarıyla İlgilenmiyoruz Büyük Sahneye İhtiyacımız Var”

30 Ocak'ta Orbán, Ulusal Film Enstitüsü'nün yeni stüdyo kompleksinin açılışında konuşma yaptı. Filmin hem sanat hem de endüstri olduğunu söyledi. Sanatın özgür olması gerektiğini vurguladı. Fakat film endüstrisinin gelişimi için devlet desteğinin şart olduğunu belirtti.

Macarların sinema tarihinde önemli bir yere sahip olduğunu hatırlattı ve geçmişte Macar film yapımcılarının dünyada büyük başarılar elde ettiğini ifade etti. Komünizmin çöküşüyle birlikte film sektörünün gerilediğini söyleyen Orbán, 2000'lerdeki yanlış politikalar nedeniyle ülkenin büyük bir ekonomik kayıp yaşadığını dile getirdi.

2019'da vefat eden András György Vajna'nın liderliğinde sektörün yeniden canlandığını belirten Başbakan, bugün Macaristan'ın film endüstrisinde Avrupa'da Londra'dan sonra en çok tercih edilen merkez haline geldiğini vurguladı. Yeni stüdyo yatırımıyla film sektörünün daha da güçleneceğini söyledi.

Özbekistan Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN SAĞLIKTA İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

8 Ocak tarihinde Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş (USHAŞ) ve Özbekistan, pilot projeler ve yatırımlar için bir eylem planı oluşturulması ve ortak çalışma gruplarının hayata geçirilmesi konularında mutabakata vardı. USHAŞ Genel Müdürü, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü ile birlikte Özbekistan Fergana Eyaleti Vali Yardımcısı'nı ziyaret etti.

Görüşmede Türkiye ile Özbekistan arasında sağlık alanında gelişen iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesi ve USHAŞ'ın sunduğu kapsamlı hizmetlerin detaylandırılması hakkında konular ele alındı. USHAŞ'ın ilaç ve tıbbi cihaz tedarikinden, sağlık yatırımlarına danışmanlık sağlamaya, ilaç fabrikası kurulumu ve hastane projelerinin hayata geçirilmesine kadar uzanan geniş hizmet yelpazesi ele alındı.

TAŞKENT'TE ULUSLARARASI LAŞMA ÇALIŞTAYI

21 Ocak tarihinde yayınlanan habere göre Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te "Küresel Üniversitelerde Uluslararasılaşma, Araştırma ve Kalite Yönetimi: Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Yönelik Stratejik Yaklaşımlar" konulu çalıştay düzenlendi. Düzenlenen çalıştayda Türkiye ile Özbekistan yükseköğretim işbirliği konuşuldu.

Avrasya Üniversiteler Birliği (EURAS) Başkanı Prof. Dr. Mustafa Aydın gerçekleştirdiği konuşmasında çalıştayın temel amaçlarının çeşitli üniversitelerin bilgi ve deneyimlerinden istifade ederek dünyanın yükseköğretimde nereye doğru gittiği konusunda bir sonuca ulaşmak olduğunu belirtti.

ÜÇLÜ İŞ FORUMU'NDA YATIRIMLAR VURGUSU

29 Ocak tarihinde yayınlanan habere göre Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ev sahipliğinde Türkiye-Azerbaycan-Özbekistan Üçlü İş Forumu gerçekleştirildi. Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Özbekistan Cumhuriyeti Yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakanı Laziz Kudratov ve Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomi Bakanı Mikayil Jabbarov'un katılımıyla gerçekleşen programda üç ülke arasındaki ortak ticari anlaşmalar ve iş birlikleri ele alındı.

Program çerçevesinde konuşan Bakan Bolat, Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan Üçlü Forumu, geçen yıl Özbekistan'ın ev sahipliğinde başlatıldığını hatırlatarak, bu yıl Türkiye'nin ev sahipliği yaptığını ve özel sektörlerin de çalışmalara dahil edildiğini açıkladı.

ÖZBEKİSTAN TÜRKİYE'DEN SİHA SATIN ALIYOR

29 Ocak tarihinde Türk Uçak Sanayii Anonim Ortaklığı (TUSAŞ), ANKA SİHA ihracatı için Özbekistan ile sözleşme imzaladı. Sözleşme kapsamında teslimatların, yakın gelecekte başlaması planlandı.

TÜRKİYE VE ORTA ASYA ÜÇLÜ TOPLANTISI

29 Ocak tarihinde yayınlanan habere göre Türkiye Azerbaycan ve Özbekistan'ın katılımı ile Ankara Bildirisi imzalandı. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan Üçlü Toplantısında konuştu. Bakan Fidan, ticari güzergahların en hızlı ve ekonomik rotasının Orta Asya, Hazar Denizi, Güney Kafkasya ve Türkiye olduğunu vurguladı. Ayrıca Bakan Fidan, Türkiye, Azerbaycan ve Özbekistan'ın bölgede, Türk dünyasında yapacağı ortak projeleri, ulaştırma, gümrük, ekonomi, finans, altyapı, yatırım, dijitalleşme dahil olmak üzere ele aldıklarını dile getirdi.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov 2025 Yılı Çalışma Planlarını Onayladı

Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, 2025 yılı için hazırlanan çalışma planını 4 Ocak'ta onayladı.

Planın temel hedeflerinin makroekonomik istikrarı sağlamak, dijital ekonomiyi teşvik etmek ve sektörlerdeki mali durumu güçlendirmek olduğu belirtildi.

Ayrıca, petrol, gaz, tarım ve inşaat sektörlerinde önemli projeler ve yatırımlar planlandı. Petrol ve gaz sektörü için yeni projelerle üretim artırılabilecek ve doğalgaz boru hatları geliştirilecek.

Tarım ve kültür sektörlerinde ise, ekolojik refahı artırmak, kültürel mirası korumak ve uluslararası iş birliğini güçlendirmek adına çeşitli stratejiler uygulanacak.

"Türkmenistan'da 2025-2029 İnsan Ticaretiyle Mücadele Ulusal Eylem Planı" Onaylandı

Türkmenistan'da İnsan Ticaretiyle Mücadeleye Yönelik 2025-2029 Ulusal Eylem Planı 10 Ocak'ta onaylandı. Planın uygulanmasından sorumlu makamlara, süreci düzenli olarak izlemeleri talimatı verildi. Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov, gerçekleştirilen Hükümet toplantısında ilgili kararı imzaladı.

Plan, Türkmenistan'da insan haklarını ve özgürlüklerini güvence altına alan devlet sistemini güçlendirmeyi, ülkenin insan haklarına ilişkin uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmesini ve insani alanda uluslararası kuruluşlarla işbirliğini artırmasını amaçlamaktadır.

Türkmenistan, Afganistan'ın Yeniden İnşası Çabalarını Destekliyor

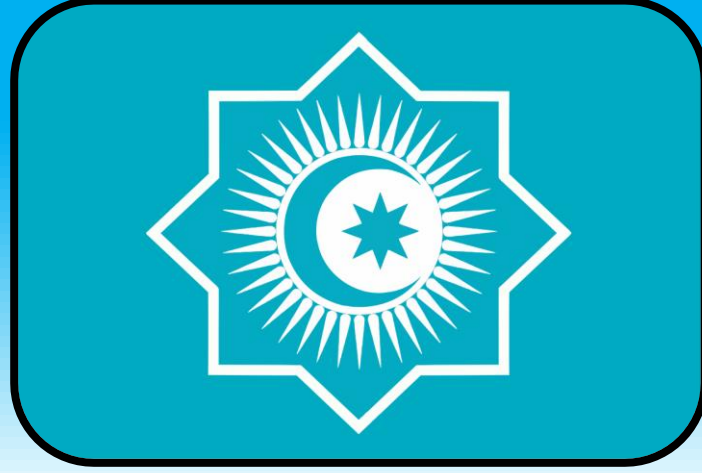
15 Ocak'ta Türkmenistan Halk Konseyi Başkanı Kurbankulu Berdimuhammedov, BM Genel Sekreteri Antonio Guterres ile yaptığı telefon görüşmesinde; Türkmenistan'ın, tarafsız bir devlet olarak Afganistan'da barış ve toplumsal huzurun sağlanması, ekonomik güvenlik sistemlerinin yeniden tesis edilmesi ve toplumsal sorunların çözülmesi yönündeki çabaları desteklediğini belirtti.

Türkiye, 2025 Yılında Türkmenistan'da Yunus Emre Kültür Merkezi'ni Açmayı Planlıyor

21 Ocak haberine göre Türkiye, 2025 yılında Türkmenistan'da Yunus Emre Kültür Merkezi'ni açarak iki ülke arasındaki kültürel iş birliğini güçlendirmeyi planlıyor. Konuyla ilgili açıklamayı, Türkmenistan'daki Türkiye Büyükelçisi Ahmet Demirok, "Atavatan Türkmenistan" yayınına verdiği röportajda yaptı.

Demirok, iki ülke arasındaki ilişkilerin, liderler ve halklar arasındaki yakın işbirliği ile karşılıklı saygıya dayandığını vurguladı. Türk kültürünü tanıtmayı ve uluslararası kültürel bağları güçlendirmeyi amaçlayan Yunus Emre Kültür Merkezi de bu sürecin önemli bir parçası olacak.

Türk Devletleri Teşkilatı

Ocak Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Bakü'de TDT Gümrük İdareleri Başkanları Toplantısı

16 Ocak 2025'te Bakü'de düzenlenen toplantıda, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üye ülkelerinin gümrük idareleri arasındaki iş birliğinin artırılması amacıyla toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) ve Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği'nden (IRU) yetkililer, üye ve gözlemci devletler ile Gürcistan'ın gümrük idareleri ve temsilcileri bir araya geldiler.

Ocak Ayı İkili Görüşmeleri

10 Ocak'ta TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev, Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) Abu Dabi'deki merkezini ziyaret ederek IRENA Genel Direktörü Sayın Francesco La Camera ile bir araya geldi. Taraflar TDT ve IRENA arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi yollarını ele aldılar.

13 Ocak'ta TDT Genel Sekreteri Belarus Cumhuriyeti'nin Tam Yetkili Büyükelçisi Viktor Rybak'ı TDT Sekretaryasında kabul etti. Toplantıda taraflar, Belarus Cumhuriyeti ile TDT ülkeleri arasındaki ikili iş birliği alanlarını ele aldılar.

Ocak Ayı İkili Görüşmeleri

- + • 21 Ocak'ta TDT Genel Sekreteri Marmara Grubu Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı Başkanı Dr. Akkan Suver'i ile görüştü ve taraflar daha ileri düzeyde işbirliği imkanları ve ortak program düzenlemeleri konusunda görüş alışverişinde bulundular.

22 Ocak'ta TDT Genel Sekreteri İstanbul'daki TDT Sekreteryesinde Türk Kazak İş İnsanları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı ile görüşme gerçekleştirdi, taraflar ekonomik işbirliği konularını masaya yatırdı.

24 Ocak'ta TDT Genel Sekreteri Türk Akademisi Başkanı Sayın Şahin Mustafayev ile TDT Sekreteryasında bir araya geldi. Taraflar Türk Dünyasının daha iyi anlaşılmasını amaçlayan ortak araştırma projeleri, yayınlar ve eğitim programları da dahil akademik ve bilimsel işbirliğini geliştirmeye yönelik stratejileri ele aldılar.

TÜRKÜNİB Dönem Başkanlığı Devir Teslim Töreni

22 Ocak'ta Özbekistan'ın Taşkent'te düzenlenen devir teslim töreniyle, Türk Devletleri Teşkilatı'na bağlı Türk Üniversiteler Birliği'nin (TÜRKÜNİB) dönem başkanlığı Azerbaycan Devlet Ekonomi Üniversitesi'nden Taşkent Uluslararası Üniversitesi'ne geçmiştir. Etkinlikte, Türk dünyasındaki üniversiteler arasındaki akademik ve eğitim iş birliğinin güçlendirilmesi vurgulanmış ve özellikle TÜRKÜNİB ile ORHUN Değişim Programı çerçevesinde öğrenci ve akademisyen değişimlerinin artırılması konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Turizmde İş Birliği

25 Ocak'ta Türk Kayak Merkezleri Birliği Azerbaycan'da toplandı. Şahdağ' da gerçekleştirilen toplantıda, kış turizminin geliştirilmesi için yeni projeler ele alındı. Türk devletleri arasında turizmde ortak tanıtım ve yatırım fırsatları tartışıldı.

TDT Sıradaki Türk Kayak Kupası'nı 18 Şubat tarihinde Özbekistan'ın Emirsoy Kayak Merkezi'nde gerçekleştireceğini duyurdu. Bu prestijli etkinlik, Türk dunyası çapında kış sporlarını teşvik etme ve işbirliğini geliştirme konusundaki kararlılığın bir parçası olarak; Emirsoy, Şahdağ, imbulak ve Uludağ Kayak Merkezlerinden oluşan Türk Kayak Merkezleri Birliği tarafından TDT çatısı altında dzenlenmektedir.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

**Emir
Yılmaz**

**Aslı Nur
Halil**

**Erdem
Yılmaz**

**Gözde
Meryem
Doğan**

**Muhammed
Çağrı
Turhan
&
Emir
Karakoç**

Gizem Özen

**Merve
Albayrak**

**Hatice
Çoban
&
Shoira
Abdullaeva**

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.Hu
5. miniszterelnok.Hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>
25. <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
26. <https://www.sondakika.com>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

27. <https://www.kazakistan.kz>
28. <https://www.uzdaily.uz/ru>
29. <https://www.yeniduzen.com>
30. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
31. <https://www.kktcb.org/tr>
32. <https://www.sozcu.com.tr/>
33. <https://www.mfa.gov.tr/>
34. <https://www.mynet.com/>
35. <https://www.trthaber.com/>
36. <https://www.atavatan-turkmenistan.>
37. <https://tdh.gov.tm/tk>
38. <https://www.azathabar.com/z/2246>
39. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
40. <https://www.turkmenhabar.com/>
41. <https://jeyhun.news/>
42. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
43. <https://caa.gov.tm/>
44. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
45. <https://www.sondakika.com/>
46. <https://www.turkmenturkbank.com>
47. <https://orient.tm/tm>
48. <https://business.com.tm/tr/>
49. <https://www.ntv.com.tr/>
50. <https://www.washingtonpost.com/>
51. <https://turkmentv.gov.tm/>
52. <https://business.com.tm/>
53. <https://metbugat.gov.tm/>
54. <https://www.tv7israelnews.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.